

skabsmænd, hvis Arbejder har brudt nye Baner i Videnskaberne og været bestemmende for hele det senere videnskabelige Arbejde indenfor deres Fag. Det vil blive en videnskabelig Institution, som supplerer Carlsbergfondet, der jo er strengt nationalt og kun støtter de i Videnskabernes Selskab repræsenterede Videnskaber, altsaa med Udelukkelse af saa betydelige Fag som klinisk Medicin, Jura og Nationaløkonomi.

Fondets Formaal vil i første Række være at tage de internationale videnskabelige Opgaver op, saavidt dets Midler tillader det, ved at organisere Hovedsæde for dem i Danmark, knytte de rette Kræfter til dem, baade danske og Udlændinge, etablere de rette Forbindelser til alle Sider, paa tage sig Trykning og Udgivelse her i Landet af deres Resultater.

Iøvrigt er Forslaget formuleret med en vis Elasticitet for ikke paa Forhaand at hindre Fondets Virksomhed i Tilfælde, hvor det kan gøre Nytte og kan komme til at støtte det internationale videnskabelige Samarbejde og betrygge vort Fædrelands Stilling i dette. Man tænker bl. a. ogsaa, at Fondet skal fremme den danske Videnskab ved at støtte dansk videnskabelig Produktions Udgivelse paa fremmede Sprog, men paa dansk Forlag.

Det maa endvidere fremhæves, at denne Sag har en stor national Betydning. Vort Land faar herved Mulighed for en fremskudt Stilling, mange danske Videnskabsmænd vil gennem Foretagender, der saaledes centraliseres i Danmark, blive rigt befrugtede og kan faa Anvendelse for deres Kræfter. Danmark vil ogsaa ved internationale Publikationers Fremstilling og Udgivelse blive bemærket og faa Lejlighed til at vise, hvad det formaar, ligesom dansk Videnskab vil kunne undgaa at tabe i nationalt Præg ved at spredes ud i udenlandske Tidsskrifter.

I Bestyrelsen af et saadant Fond, der oprettes af Staten, bør direkte Repræsentanter for Statsmyndighederne have en væsentlig Andel. Det er derfor foreslaaet, at Rigsdagen vælger 4 Medlemmer og Undervisningsministeriet Formanden. Iøvrigt ligger det i Sagens Natur, at en saadan Virksomhed i Enkelthederne maa ledes af Videnskabsmænd, og Forslaget søger at sikre en saa alsidig videnskabelig Ledelse som muligt. Videnskabernes Selskab og Universitetet vælger hver 2 Repræsentanter af forskellige Fag; Fondets nære Berøring med Carlsbergfondet gør det ønskeligt, at dette sætter et af sine Direktionsmedlemmer ind i Bestyrelsen. Det vil være ret selvfølgelig, at en saa stor Bestyrelse i Enkelthederne vil komme til at virke gennem Udvalg.

Hvad Fondets Størrelse angaar, da vil det næppe kunde give det ønskelige Bidrag til den foreliggende Opgaves Løsning med en mindre Aarsindtægt end de c. 200.000 Kroner, som Fondets Renteindtægt vil blive med en Henlæggelse til det af 5 Millioner Kroner. Hvis Danmark overtager Ledelsen blot af nogle af de store internationale Forsknings- og Udgiverarbejder, vil der medgaa meget betydelige Summer til Indsamling af Materiale, til Udførelse af Undersøgelser, til Rejser, til Bearbejdelse og Offentliggørelse, og i det hele turde Opgaverne blive saa mangfoldige, at